

Wymagania edukacyjne (ogólne) dla uczniów na poszczególne oceny z przedmiotu historia dla klasy VIII

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
<ul style="list-style-type: none"> zna daty: 1 września 1939 r., 17 września 1939 r.; zna postaci Polaków związanych z wojną obronną 1939 r. 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcie wojna obronna; wymienia chronologicznie podstawowe wydarzenia związane z przebiegiem wojny obronnej 1939 r. 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje potencjały militarne Polski i Niemiec we wrześniu 1939 r.; wskazuje na mapie główne punkty oporu Polaków we wrześniu 1939 r.; omawia przebieg działań militarnych we wrześniu 1939 r. 	<ul style="list-style-type: none"> określa przyczyny i dostrzega skutki wkroczenia Niemców i Sowieców na ziemie polskie 	<ul style="list-style-type: none"> ocenia bilans wojny obronnej Polski

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
<ul style="list-style-type: none"> zna daty: 1940 r., 1941 r.; wymienia podstawowe wydarzenia związane z przebiegiem działań wojennych w latach 1939-1941 	<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcia: plan „Barbarossa”, dziwna wojna, wojna zimowa, bitwa o Atlantyk; opisuje przebieg ofensywy niemieckiej w Europie Zachodniej; opisuje okoliczności wojny zimowej i przyłączenia nowych terenów przez ZSRR; omawia przebieg bitwy o Anglię; omawia przebieg konfliktu na kontynencie afrykańskim 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje na mapie przebieg działań wojennych w latach 1939-1941; wyjaśnia przyczyny przystąpienia USA do wojny; charakteryzuje okoliczności agresji niemieckiej na Związek Radziecki 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje podstawowe wydarzenia związane z przebiegiem działań wojennych w latach 1939-1941 	<ul style="list-style-type: none"> ocenia politykę Niemiec i ZSRR w latach 1939-1941

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
<ul style="list-style-type: none"> zna daty: styczeń 1942 r., kwiecień 1943 r.; zna postaci: Irena Sendlerowa, Jan Karski, Janusz Korczak, Mordechaj Anielewicz 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcia: pacyfikacja, kolaboracja, dywersja, sabotaż, Holokaust, obóz zagłady, obóz koncentracyjny, eksterminacja, getto, Żegota, ŻOB, Łapanka 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje okupację niemiecką na terenie Europy Zachodniej i Wschodniej; opisuje postawy władz krajów okupowanych wobec hitlerowców 	<ul style="list-style-type: none"> omawia politykę wyniszczenia stosowaną przez nazistów wobec Żydów, Romów i Słowian 	<ul style="list-style-type: none"> dostrzega, na czym polega wyjątkowość zagłady Żydów, której Niemcy dokonali na ziemiach polskich; docenia poświęcenie rodziny Ulmów i innych rodzin polskich wspomagających ludność żydowską

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
<ul style="list-style-type: none"> zna daty: sierpień 1941 r., czerwiec 1942 r., listopad 1943 r., 6 czerwca 1944 r.; zna postaci: Józef Stalin, Winston Churchill, Franklin Delano Roosevelt, Bernard Montgomery, Dwight Eisenhower 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcia: alianci, drugi front, kamikaze; wymienia chronologicznie podstawowe wydarzenia związane z przebiegiem wojny; wymienia postanowienia konferencji teherańskiej 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje przyczyny powstania koalicji antyhitlerowskiej; wskazuje na mapie główne bitwy i kierunki działań wojennych w Europie, Afryce i na Dalekim Wschodzie w latach 1942-1945 	<ul style="list-style-type: none"> omawia główne postanowienia <i>Karty Atlantyckiej</i>; wyjaśnia, kiedy i gdzie doszło do przełomów na frontach wojny, od których rozpoczęła się klęska państw osi 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje wydarzenia wojenne z lat 1942-1944; ocenia postanowienia konferencji w Teheranie z perspektywy interesu Polski

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
<ul style="list-style-type: none"> zna daty: 8 maja 1945 r., 6 sierpnia 1945 r., 2 września 1945 r.; zna postaci marszałków sowieckich Koniewa i Żukowa 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcie kapitulacja; wie, co wydarzyło się w Hiroszimie i Nagasaki; wymienia przyczyny klęski państw osi 	<ul style="list-style-type: none"> omawia postanowienia konferencji w Jałcie i Poczdamie, ze szczególnym uwzględnieniem sprawy polskiej; omawia wydarzenia na frontach w latach 1944-1945 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje wydarzenia polityczno - militarne rozgrywające się u schyłku II wojny światowej 	<ul style="list-style-type: none"> dostrzega znaczenie użycia bomb atomowych; ocenia postanowienia konferencji Wielkiej Trójki
<ul style="list-style-type: none"> zna daty: 1939 r., 1945 r.; zna postać Hansa Franka; wymienia miejsca zbrodni hitlerowskich; 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcia: folklista, akcja „AB”, pacyfikacja, gestapo, wysiedlenia, wywłaszczenie, okupacja; opisuje życie 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje na mapie miejsca zbrodni hitlerowskich; wskazuje na mapie ziemie wcielone do Rzeszy i ziemie, 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje metody stosowane przez nazistów wobec Polaków oraz wie, jaki był ich cel 	<ul style="list-style-type: none"> ocenia zbrodnie niemieckie z okresu II wojny światowej na ziemiach polskich

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
<ul style="list-style-type: none"> wymienia najstraszniejsze katownie nazistowskie; wymienia ziemie wcielone do Rzeszy i ziemie, z których utworzono Generalne Gubernatorstwo 	<p>codzienne Polaków w czasach okupacji</p>	<p>z których utworzono Generalne Gubernatorstwo;</p> <ul style="list-style-type: none"> wskazuje linię podziału ziem polskich w 1939 r.; porównuje okupację niemiecką na różnych terenach polskich 		
<ul style="list-style-type: none"> zna datę dokonania zbrodni katyńskiej; wymienia miejsca masowych 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcia: zbrodnia katyńska, łagier, zsyłka, deportacja; wymienia cele i metody 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje tereny przyłączone do ZSRR; wskazuje miejsca masowych egzekucji polskich oficerów; 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje polityczne dążenia i sposoby działania okupantów niemieckiego i sowieckiego oraz wymienia 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje, na czym polegało kłamstwo katyńskie

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
egzekucji polskich oficerów na terenie ZSRR	sowieckiej polityki okupacyjnej	<ul style="list-style-type: none">• charakteryzuje zbrodnię katyńską;• omawia cele sowieckiej polityki okupacyjnej i metody, które stosowały tamtejsze władze, aby je osiągnąć	podobieństwa i różnice między nimi	

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
<ul style="list-style-type: none"> zna daty: 30 lipca 1941 r., kwiecień 1943 r.; zna postaci: Władysław Raczkiewicz, Władysław Sikorski, Iwan Majska, Stanisław Mikołajczyk, Tomasz Arciszewski, Kazimierz Sosnkowski, Tadeusz Komorowski, Władysław Anders, Stanisław Sosabowski, Stanisław Maczek, Stanisław Skalski; wymienia funkcje w/w polityków 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcia: Rada Narodowa, dywizjon, brygada; wskazuje na mapie ważniejsze miejsca bitew z Niemcami, w których brały udział jednostki polskie; wymienia polskie okręty wojenne biorące udział w II wojnie światowej oraz zna ich osiągnięcia 	<ul style="list-style-type: none"> omawia, w jakich okolicznościach utworzono polski rząd na uchodźstwie; przedstawia osiągnięcia jednostek polskich na frontach II wojny światowej; wyjaśnia, dlaczego stosunek aliantów do sprawy polskiej podlegał przemianom 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje stosunki polsko-sowieckie od września 1939 do lipca 1943 r.; charakteryzuje działalność Polaków poza granicami kraju w okresie wojny 	<ul style="list-style-type: none"> ocenia postanowienia układu Sikorski-Majski

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
<p>na uchodźstwie;</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia główne polskie formacje zbrojne, które walczyły z Niemcami po stronie aliantów; wymienia miejsca ważniejszych bitew stoczonych przez polskie oddziały po stronie aliantów 				
<ul style="list-style-type: none"> zna datę 14 lutego 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcia: 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje instytucje 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje 	<ul style="list-style-type: none"> ocenia

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
<p>1942 r.;</p> <ul style="list-style-type: none"> zna postaci: Jan Bytnar, Tadeusz Zawadzki, Henryk Dobrzański, Cyryl Ratajski, Jan Piekalkiewicz, Jan Stanisław Jankowski, Stefan Grot-Rowecki, Michał Karaszewicz-Tokarzewski, Witold Pilecki, Jan Piwnik, Jan Nowak-Jeziorański, Elżbieta Zawacka; wymienia najważniejsze ugrupowania polityczne działające w warunkach 	<p>Szare Szeregi, akcja „N”, Delegat Rządu na Kraj, V-2, cichociemni;</p> <ul style="list-style-type: none"> rozwija skróty: ZWZ, SZP, AK, BCh; omawia metody oporu, które stosowali Polacy wobec niemieckiego okupanta; opisuje strukturę Polskiego Państwa Podziemnego 	<p>i organizacje, które tworzyły Polskie Państwo Podziemne;</p> <ul style="list-style-type: none"> omawia działalność najważniejszych ugrupowań politycznych działających w warunkach konspiracyjnych 	<p>działalność poszczególnych organów Polskiego Państwa Podziemnego</p>	<p>funkcjonowanie i osiągnięcia Polskiego Państwa Podziemnego</p>

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
konspiracyjnych				
<ul style="list-style-type: none"> zna datę głównych zbrodni na Wołyniu; zna postaci: Stepan Bandera, Wanda Wasilewska, Zygmunt Berling 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcie zbrodni wołyńskiej; rozwija skróty: PPR, GL, AL, KRN, PKWN; omawia okoliczności powstania 1 Dywizji Piechoty im. Tadeusza Kościuszki; wymienia powody konfliktu polsko-ukraińskiego w Małopolsce Wschodniej 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, jakie działania i w jakim celu podjął Stalin, by stworzyć na ziemiach polskich nowy ośrodek władzy; wskazuje na mapie Wołyń 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje stosunki polsko-ukraińskie w czasach II wojny światowej 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje przyczyny, z powodu których konflikt polsko-ukraiński przyjął tak krwawą formę; ocenia działania komunistów na ziemiach polskich w latach 1943-1944
<ul style="list-style-type: none"> zna daty: 1 sierpnia 1944 r., 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcia: plan „Burza”, 	<ul style="list-style-type: none"> omawia cele i formy realizacji 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje postawę aliantów 	<ul style="list-style-type: none"> dokonuje uproszczonej oceny

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
<p>2 października 1944 r.;</p> <ul style="list-style-type: none"> zna postaci: gen. Tadeusz Bór-Komorowski, płk. Antoni Monter-Chruściel, gen. Erich von dem Bach-Zelewski 	<p>godzina „W”;</p> <ul style="list-style-type: none"> omawia zbrodnie nazistowskie dokonane na ludności cywilnej i żołnierzach polskich w trakcie powstania i po jego zakończeniu 	<p>planu „Burza”, z uwzględnieniem przyczyny wybuchu powstania warszawskiego;</p> <ul style="list-style-type: none"> opisuje przebieg działań zbrojnych podczas powstania 	<p>zachodnich i Stalina wobec walczącej Warszawy</p>	<p>skutków i znaczenia powstania</p>
<ul style="list-style-type: none"> zna datę zakończenia II wojny światowej; wie, jak zostały ukarane osoby odpowiedzialne za zbrodnie wojenne po II wojnie światowej; 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia państwa odgrywające kluczową rolę w Radzie Bezpieczeństwa ONZ; opisuje warunki, w jakich żyli ludzie w Europie po zakończeniu 	<ul style="list-style-type: none"> rozdziela i wymienia skutki polityczne, gospodarcze, społeczne i kulturowe II wojny światowej 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, w jakim celu powstało ONZ 	<ul style="list-style-type: none"> dokonuje bilansu skutków II wojny światowej

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
<ul style="list-style-type: none"> umie wskazać skutki II wojny światowej 	<p>wojny</p>			
<ul style="list-style-type: none"> zna daty: 1949 r., 1950-1953; zna postaci: Henry Truman, Konrad Adenauer, George C. Marshall; podaje nazwy sojuszu wojskowego, który łączył Stany Zjednoczone i ich partnerów oraz sojuszu łączącego ZSRR i kraje mu podporządkowane 	<ul style="list-style-type: none"> wie, co oznaczają skróty: NATO, RWPG, RFN, NRD; rozumie pojęcia: doktryna powstrzymywania, plan Marshalla, żelazna kurtyna, Układ Warszawski, wyścig zbrojeń, zimna wojna, imperializm, propaganda, blok wschodni, blok zachodni, blokada Berlina; opisuje okoliczności 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia i wskazuje na mapie państwa wchodzące w skład bloków wschodniego i zachodniego; omawia konsekwencje rozpadu koalicji antyhitlerowskiej 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje okoliczności, które doprowadziły do podziału Niemiec; omawia wydarzenia związane z wojną koreańską 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje kształtowanie się nowego układu sił politycznych na świecie po II wojnie światowej

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
	rozpadu koalicji antyhitlerowskiej			
<ul style="list-style-type: none"> • wie, które ziemie należały do II RP, lecz nie znalazły się w powojennych granicach Polski, oraz potrafi wskazać je na mapie; • wymienia podstawowe problemy życia codziennego, z jakimi spotykali się Polacy tuż po zakończeniu wojny 	<ul style="list-style-type: none"> • umie wymienić skutki II wojny światowej dla ziem polskich; • rozumie pojęcia: repatriacja, nacjonalizacja, bitwa o handel, Ziemie Odzyskane; • wymienia czynniki, które wpłynęły na zmianę struktury narodowościowej w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje trudności życia codziennego w powojennej Polsce; • omawia proces podporządkowywania polskiej gospodarki władzy komunistycznej; • omawia zmiany terytorialne i demograficzne na ziemiach polskich po 1945 r. 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje czynniki, które wpłynęły na zmianę struktury narodowościowej w Polsce; • charakteryzuje życie ludności polskiej na Kresach Wschodnich 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonuje bilansu skutków II wojny światowej na ziemiach polskich
<ul style="list-style-type: none"> • zna daty: 1945 r., 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcia: 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia działania 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonuje oceny

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
<p>1946 r., 1947 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> zna postaci: Stanisław Mikołajczyk, Bolesław Bierut, Władysław Gomułka, Edward Osóbka-Morawski, Józef Cyrankiewicz; wymienia główne etapy przejmowania rządów w Polsce przez komunistów 	<p>Ministerstwo Bezpieczeństwa Publicznego (MBP), bezpieka, proces szesnastu, Ludowe Wojsko Polskie, obława augustowska, referendum 3 x Tak, PSL, PZPR;</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, w jaki sposób Polacy starali się nie dopuścić do przejęcia pełnej kontroli nad Polską przez komunistów; wyjaśnia, w jaki sposób komuniści zapewnili sobie pełnię władzy 	<p>Polaków mające na celu niedopuszczenie do przejęcia pełnej kontroli nad Polską przez komunistów</p>	<p>główne etapy przejmowania rządów w Polsce przez komunistów</p>	<p>działań komunistów mających na celu zniewolenie Polski</p>

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
<ul style="list-style-type: none"> zna postaci: Stefan Wyszyński, Jan Nowak-Jeziorański, Hieronim Dekutowski „Zapora”, Danuta Siedzikówna „Inka”, Jan Rodowicz „Anoda”, Witold Pilecki 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcia: Rozgłośnia Polska Radio Wolna Europa, amnestia; omawia rolę władz polskich na uchodźstwie po II wojnie światowej 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje losy żołnierzy podziemia niepodległościowego; wyjaśnia, w jakim celu władze ogłaszały amnestie dla żołnierzy podziemia niepodległościowego 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje rolę władz polskich na uchodźstwie po II wojnie światowej; charakteryzuje pozycję i rolę polskiego Kościoła katolickiego po II wojnie światowej 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje postawy Polaków wobec władzy komunistycznej
<ul style="list-style-type: none"> zna datę 1952 r.; zna postaci: August Emil Fieldorf „Nil”, Konstanty Rokossowski, Bolesław Bierut, 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcia: stalinizm, procesy pokazowe, безпеaka, indoktrynacja, propaganda, wróg ludu, ZMP, kolektywizacja; 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje zasady działania komunistycznej gospodarki; porównuje system rządów w Polsce i ZSRR 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje rolę propagandy w kształtowaniu społeczeństwa 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje funkcjonowanie poszczególnych elementów systemu stalinowskiego na ziemiach polskich

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Aleksander Zawadzki, Józef Cyrankiewicz	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czym był system totalitarny; • wyjaśnia, w jakim celu rządzący stosowali propagandę i indoktrynowali młodzież 			
<ul style="list-style-type: none"> • zna daty: 1953 r., 1956 r., 1968 r.; • zna postaci: Nikita Chruszczow, Imre Nagy, Aleksander Dubczek; • wymienia państwa pozostające pod wpływem 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcia: inwigilacja, sowietyzacja, destalinizacja, odwilż, Praska Wiosna; • wyjaśnia, jakie znaczenie dla tzw. odwilży miała śmierć Stalina i działalność Chruszczowa 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie państwa pozostające pod wpływem komunizmu po 1945 r.; • opisuje wydarzenia związane z rewolucją węgierską i Praską Wiosną 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje przyczyny i skutki rewolucji węgierskiej i Praskiej Wiosny; • porównuje okres stalinizmu w państwach znajdujących się za żelazną kurtyną 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje cechy charakterystyczne dla ustrojów krajów znajdujących się w sowieckiej strefie wpływów

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
komunizmu po 1945 r.				
<ul style="list-style-type: none"> zna datę 1960 r.; zna postaci: Mahatma Gandhi, Nelson Mandela; umie wskazać przyczyny dekolonizacji; wymienia państwa będące potęgami kolonialnymi 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcia: dekolonizacja, apartheid, rasizm, Rok Afryki, Organizacja Jedności Afrykańskiej; wyjaśnia, w jakim celu powstała Organizacja Jedności Afrykańskiej 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje przebieg dekolonizacji w Indiach, RPA i Algierii; rozdziela i wymienia skutki dekolonizacji 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje przyczyny, przebieg i skutki procesów dekolonizacyjnych w Azji i Afryce 	<ul style="list-style-type: none"> dokonyuje bilansu procesów dekolonizacyjnych w Afryce i Azji; tłumaczy rolę jednostek na losy krajów i świata
<ul style="list-style-type: none"> zna daty 1948 r., 1993 r.; zna postaci: Jasir Arafat, Icchak Rabin 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcia: syjonizm, Organizacja Wyzwolenia Palestyny (OWP), 	<ul style="list-style-type: none"> umie wskazać na mapie: państwo Izrael, obszar Palestyny, Półwysep Synaj, 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje stosunki Izraela z sąsiednimi państwami 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje sytuację polityczną Izraela i Palestyny po II wojnie i w czasach współczesnych

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
	<p>autonomia;</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia przyczyny powstania syjonizmu; wyjaśnia, dlaczego Palestyna jest zaliczana do najbardziej zapalnych regionów Bliskiego Wschodu 	<p>Egipt, Wzgórza Galon, Syrię, Jordanię i Liban;</p> <ul style="list-style-type: none"> opisuje, jak doszło do powstania państwa Izrael 		
<ul style="list-style-type: none"> zna daty: 1959 r., 1962 r.; zna postaci: Fidel Castro, Nikita Chruszczow; wymienia przyczyny wojen 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcia: odprężenie, kryzys kubański, mur berliński; opisuje formy rywalizacji wielkich mocarstw 	<ul style="list-style-type: none"> umie wskazać przyczyny i potencjalne skutki kryzysu kubańskiego; wyjaśnia, czym było i jak się przejawiało 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje przyczyny wojen w Wietnamie i Afganistanie 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje przyczyny i skutki zimnowojennej rywalizacji USA i ZSRR

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
w Wietnamie i Afganistanie	w okresie zimnej wojny	odprężenie w stosunkach międzynarodowych		
<ul style="list-style-type: none"> zna daty: 1949 r., 1959 r., 1966-1976 r.; zna postać Mao Zedonga; umie wskazać na mapie Chiny i Japonię 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcia: Kuomintang, ChRL, maoizm, wielki skok, rewolucja kulturalna, Tiananmen, azjatycki tygrys 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje stosunki japońsko-amerykańskie po 1945 r. 	<ul style="list-style-type: none"> omawia, jak układały się stosunki pomiędzy ChRL a ZSRR po 1949 r.; wyjaśnia, w jakich okolicznościach komuniści przejęli władzę w Chinach 	<ul style="list-style-type: none"> dokonuje oceny rządów komunistów w Chinach
<ul style="list-style-type: none"> zna daty: 1951 r., 1957 r., 1993 r., 2004 r.; zna postaci: Jean Monnet, Konrad Adenauer, Robert Schuman; wymienia główne 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia etapy powstawania UE; wyjaśnia skróty UE i EWWiS; wyjaśnia, czym jest wspólny rynek i co jest podstawowym 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje etapy powstawania UE; wskazuje na mapie Europy kraje członkowskie UE 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje okoliczności powstania UE; analizuje proces powstawania i rozszerzania się UE 	<ul style="list-style-type: none"> dostrzega szanse wynikające z powstania UE; ocenia skutki powstania UE

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
organy UE i ich funkcje oraz podaje przyczyny jej powstania	celem działalności UE			
<ul style="list-style-type: none"> - zna datę 1968 r.; - zna postać Elvisa Presleya; zna zespół The Beatles; wymienia postanowienia Soboru Watykańskiego II 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcia: państwo opiekuńcze, społeczeństwo konsumpcyjne, społeczeństwo informacyjne, ruch hipisowski, punk, rock and roll, feminizm, kraje Trzeciego Świata, Internet, amerykańizacja, globalizacja, Sobór Watykański II, laicyzacja 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje przemiany społeczne i kulturowe, jakie nastąpiły u schyłku lat 50. i w latach 60. i 70. XX w. 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje proces przemian społecznych w krajach Zachodu, za żelazną kurtyną i w krajach Trzeciego Świata 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje zjawiska amerykańizacji i globalizacji
<ul style="list-style-type: none"> zna datę 1956 r.; zna postaci: Władysław 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcia: odwilż, mała stabilizacja, 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, jak doszło do wystąpień 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje zjawiska świadczące 	<ul style="list-style-type: none"> ocenia działania Gomułki

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
<p>Gomułka, Józef Cyrankiewicz, Edward Ochab;</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia zjawiska świadczące o odwilży postalinowskiej w Polsce 	<p>poznański czerwiec, rehabilitacja, aparat partyjny, ZOMO, SB, list otwarty, Rada Wzajemnej Pomocy Gospodarczej, Układ Warszawski</p>	<p>w czerwcu 1956 r. oraz jakie były ich przebieg i konsekwencje</p>	<p>o odwilży na ziemiach polskich;</p> <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje życie codzienne w czasach Gomułki 	
<ul style="list-style-type: none"> zna daty: 1965 r., 1966 r.; zna postać Stefana Wyszyńskiego 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcia: odwilż, Milenium, Tysiąclecie; opisuje przejawy złagodzenia polityki antykościelnej w czasach odwilży 	<ul style="list-style-type: none"> omawia, na czym polegało zaostrzenie polityki władz wobec Kościoła na początku lat 60. XX w.; omawia rolę Kościoła w podtrzymywaniu u oporu przeciwko komunistycznej władzy w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje spór wokół obchodów Milenium państwa polskiego 	<ul style="list-style-type: none"> dostrzega znaczenie listu biskupów polskich do biskupów niemieckich dla pojednania polsko-niemieckiego po II wojnie światowej; ocenia rolę Kościoła w podtrzymywaniu oporu przeciwko komunistycznej władzy w Polsce

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
<ul style="list-style-type: none"> zna daty: 1968 r., 1970 r.; zna postaci: Zbigniew Godlewski, Edward Gierek, Stefan Kisielewski 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcie polityka antysyjonistyczna 	<ul style="list-style-type: none"> omawia przyczyny i skutki wystąpień z 1968 r. i 1970 r. 	<ul style="list-style-type: none"> dostrzega podobieństwa i różnice w przyczynach buntu studenckiego z 1968 r. i robotniczego z 1970 r.; charakteryzuje konsekwencje w/w wystąpień 	<ul style="list-style-type: none"> ocenia rządy Gomułki
<ul style="list-style-type: none"> zna datę 1976 r.; zna postaci: Edward Gierek, Kazimierz Górski, Ryszard Szurkowski, Wojciech Fibak, Irena Szewińska, Mirosław Hermaszewski 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia zmiany, które nastąpiły w życiu codziennym Polaków w czasach rządów Gierka; wyjaśnia, na czym opierała się polityka 	<ul style="list-style-type: none"> omawia przyczyny i wymienia skutki wystąpień z 1976 r.; opisuje rozwój gospodarczy PRL za czasów Gierka 	<ul style="list-style-type: none"> dostrzega podobieństwa i różnice w przyczynach buntów z 1956, 1968, 1970 i 1976 r.; dostrzega długofalowe konsekwencje 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje politykę Gierka i Gomułki ze szczególnym uwzględnieniem działań władzy wobec protestujących; ocenia rządy Gierka

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
	<p>gospodarcza Polski za rządów Gierka;</p> <ul style="list-style-type: none"> opisuje sukcesy sportowe Polaków w okresie PRL 		<p>polityki gospodarczej Gierka</p>	
<ul style="list-style-type: none"> zna daty: 1978 r., 1979 r.; zna postaci czołowych opozycjonistów w PRL; podaje przykłady twórców ograniczanych przez cenzurę; wymienia metody, których SB używała do prześladowania 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcia: cenzura, bibuła, drugi obieg, KOR, WZZ; omawia, w jaki sposób starano się łamać monopol wydawniczy władzy 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia przykłady działań opozycji, które miały wesprzeć represjonowanych robotników, uczestników protestów w czerwcu 1976 r.; omawia twórczość pisarzy cenzurowanych 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, dlaczego tak istotne było złamanie monopolu wydawniczego państwa komunistycznego; charakteryzuje metody, których SB używała do prześladowania opozycjonistów 	<ul style="list-style-type: none"> dostrzega znaczenie wyboru Polaka Karola Wojtyły na tron papieski

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
opozycjonistów				
<ul style="list-style-type: none"> zna daty: 1980 r., 1981 r.; zna postaci: Lech Wałęsa, Wojciech Jaruzelski, Leonid Breżniew, Ryszard Kukliński 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcia: MKS, NSZZ „Solidarność”, porozumienia sierpniowe 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje na mapie miejscowości, w których doszło do podpisania porozumień między władzą a MKS-ami 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, jakie miały konsekwencje porozumienia sierpniowe; charakteryzuje ruch społeczny „Solidarność” 	<ul style="list-style-type: none"> ocenia wydarzenia 1980 i 1981 r.
<ul style="list-style-type: none"> zna daty: 13 grudnia 1981 r., 1983 r.; zna postaci: Wojciech Jaruzelski, Zbigniew Bujak, Władysław Frasyniuk, Bogdan Borusewicz, Jerzy 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcia: internowanie, stan wojenny, sankcje gospodarcze, pacyfikacja; omawia przykłady represji, jakie spadły na opozycję w czasie stanu wojennego; 	<ul style="list-style-type: none"> omawia najważniejsze ograniczenia praw obywatelskich wynikające z wprowadzenia na obszarze Polski stanu wojennego 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje najważniejsze ograniczenia praw obywatelskich wynikające z wprowadzenia na obszarze Polski stanu wojennego; charakteryzuje ruch społeczny „Solidarność” 	<ul style="list-style-type: none"> dostrzega znaczenie wręczenia nagrody Nobla Lechowi Wałęsie w 1983 r.; ocenia, czy słusznie stan wojenny uważany jest za kontrowersyjne wydarzenie w historii Polski

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
<p>Popietuszek, Grzegorz Przymyk, Czesław Kiszczak;</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia przykłady represji, jakie spadły na opozycję w czasie stanu wojennego 	<ul style="list-style-type: none"> omawia wydarzenia związane z pacyfikacją kopalni „Wujek” 			
<ul style="list-style-type: none"> zna daty: 1985 r., 1986 r.; zna postaci: Leonid Breżniew, Michaił Gorbaczow, Ronald Reagan 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcia: mudżahedin, wyścig zbrojeń, głośność, pierestrojka; wymienia przyczyny kryzysu gospodarczego w ZSRR na początku lat 80. 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje na mapie Czarnobyl; omawia wydarzenia związane z katastrofą atomową w ZSRR i ich skutki; wyjaśnia, czym był wyścig zbrojeń oraz wskazuje, kto 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje reformy przeprowadzone przez Gorbaczowa; omawia sytuację gospodarczo-polityczną ZSRR w latach 80. XX w. 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje proces powolnego upadku ZSRR

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
		<p>i z jakich powodów go rozpoczął;</p> <ul style="list-style-type: none"> omawia, jakie konsekwencje dla ZSRR miał udział w konflikcie w Afganistanie 		
<ul style="list-style-type: none"> zna daty: czerwiec 1989 r., 1990 r.; zna postaci: Ryszard Kaczorowski, Lech Wałęsa, Tadeusz Mazowiecki, Jacek Kuroń, Adam Michnik, Zbigniew Bujak, Władysław Frasyniuk, Aleksander 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcia: okrągły stół, wybory powszechne; omawia okoliczności, które doprowadziły do rozpoczęcia rozmów przy Okrągłym Stole; wymienia najważniejsze osoby biorące udział w obradach 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia główne postanowienia podjęte podczas obrad Okrągłego Stołu; opisuje rządy Mazowieckiego 	<ul style="list-style-type: none"> omawia wyniki i skutki wyborów parlamentarnych w czerwcu 1989 r.; charakteryzuje okoliczności, które doprowadziły do rozpoczęcia rozmów przy Okrągłym Stole 	<ul style="list-style-type: none"> dostrzega znaczenie wydarzeń 1989 r. dla kształtowania III RP

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Kwaśniewski, Leszek Miller	Okrągłego Stołu			
<ul style="list-style-type: none"> zna datę 1989 r.; zna postaci: Václav Havel, Nicolae Ceauescu 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcia: Jesień Narodów, aksamitna rewolucja; wymienia najważniejsze wydarzenia związane z okresem Jesieni Narodów 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, w jaki sposób zmiany w ZSRR wpłynęły na upadek rządów komunistycznych w krajach bloku wschodniego; wskazuje na mapie kraje objęte wydarzeniami Jesieni Narodów; omawia proces demokratyzacji na terenie Węgier, NRD, Czechosłowacji i Bułgarii; opisuje wydarzenia związane 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje procesy dekomunizacyjne na obszarze Czechosłowacji, Niemiec, Rumunii i Węgier 	<ul style="list-style-type: none"> dostrzega symboliczne znaczenie upadku muru berlińskiego

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
		z rewolucją w Rumunii		
<ul style="list-style-type: none"> zna daty: 1991 r., 1992-1995; zna postać Michaiła Gorbaczowa 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcie aksamitnego rozrodu; - wymienia główne przyczyny, dla których doszło do zmian geopolitycznych na mapie Europy 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje na mapie nowo powstałe państwa po upadku komunizmu; opisuje okoliczności odzyskania niepodległości przez kraje bałtyckie; omawia wydarzenia związane z rozpadem Jugosławii 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, jak doszło do powstania Wspólnoty Niepodległych Państw; porównuje okoliczności rozpadu ZSRS, Czechosłowacji i Jugosławii 	<ul style="list-style-type: none"> dokonuje próby oceny zmian geopolitycznych na mapie Europy u schyłku XX w. oraz dostrzega szanse i zagrożenia z nich wynikające
<ul style="list-style-type: none"> zna daty: 1990 r., 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcia: 	<ul style="list-style-type: none"> omawia zmiany 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje przemiany

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
<p>1991 r., 1997 r.;</p> <ul style="list-style-type: none"> zna postaci: Jan Olszewski, Aleksander Kwaśniewski, Lech Wałęsa, Hanna Suchocka, Bronisław Komorowski, Lech Kaczyński 	<p>lustracja, SLD, PSL, PiS, PO;</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia najważniejsze zmiany wprowadzone przez rząd Tadeusza Mazowieckiego 	<p>na polskiej scenie politycznej na początku lat 90.</p>	<p>przemiany ustrojowe w latach 1989-1997;</p> <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje najważniejsze treści zawarte w Konstytucji III RP 	<p>obozu politycznego wywodzącego się z Solidarności</p>
<ul style="list-style-type: none"> zna datę 1989 r.; zna postaci: Leszek Balcerowicz, Wisława Szymborska, Andrzej Wajda, Roman Polański, Krzysztof Kieślowski; podaje przykłady 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcia: gospodarka rynkowa, restrukturyzacja, prywatyzacja, inflacja; wyjaśnia, na czym polegał plan Balcerowicza; wskazuje trudności, jakie 	<ul style="list-style-type: none"> omawia sytuację gospodarczą Polski w momencie przejścia rządów przez gabinet Tadeusza Mazowieckiego; omawia przykłady pozytywnych i negatywnych zmian w życiu 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje modele gospodarki polskiej przed i po 1989 r.; charakteryzuje życie kulturalne III RP 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje, dlaczego Polska pod koniec XX w. wciąż znajdowała się na niższym poziomie rozwoju gospodarczego niż kraje zachodnie

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
pozytywnych i negatywnych zmian w życiu Polaków po 1989 r.	pojawiły się w trakcie realizacji planu Balcerowicza	Polaków po 1989 r.		
<ul style="list-style-type: none"> zna daty: 1999 r., 2004 r.; zna postaci: Jan Nowak-Jeziorański, Zbigniew Brzeziński wymienia sąsiadów III RP 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcia: Trójkąt Weimarski; Trójkąt Wyszehradzki, Grupa Wyszehradzka 	<p>wskazuje na mapie sąsiadów III RP, członków Trójkąta Weimarskiego, Trójkąta Wyszehradzkiego i Grupy Wyszehradzkiej;</p> <ul style="list-style-type: none"> omawia główne etapy integracji Polski ze strukturami NATO; omawia główne etapy integracji Polski z UE 	<ul style="list-style-type: none"> dostrzega znaczenie i konsekwencje opuszczenia Polski przez wojska rosyjskie; charakteryzuje stosunki Polski z nowymi sąsiadami 	<ul style="list-style-type: none"> ocenia politykę zagraniczną III RP

